

Interview met Erik van Huisstede

Wie is Erik van Huisstede?

Industrieel ontwerper. Een ontwerper die beeldend denkt. En een ingenieur die goed kan schrijven. Dat blijkt bijzonder. De combinatie van en wisselwerking tussen beeld en tekst legde, samen met mijn opleiding tot ontwerper, de basis voor mijn werk als ontwerper van technische documentatie en informatie.

Hoe zag uw loopbaan er tot nu toe uit?

Ik startte na mijn afstuderen (TU Delft – Industrieel Ontwerpen) mijn eigen bureau voor productontwikkeling 'Interventor'. Vanuit de overtuiging dat bij de ontwikkeling van een *compleet* product ook de productdocumentatie hoort, specialiseerde ik me in de loop van de tijd in het ontwerp van 'gebruiksaanwijzingen'. Dit waaierde uit naar technische communicatie in brede(re) zin. Zo maakte ik het oorspronkelijke onderwijsmateriaal voor het Bureau voor de Industriële Eigendom (nu: Octrooiencentrum Nederland), het boek 'Octrooien!' dat in het hoger onderwijs wordt gebruikt. Naast mijn zelfstandig bestaan als ontwerper, en tegenwoordig ook als fotograaf, werk ik parttime (1 dag/week) bij de opleiding Industrieel Product Ontwerpen (IPO), Academie voor Technology, Innovation & Society van de Haagse Hogeschool. Studenten onderwijzen is heel vaak een gebruiksaanwijzing voor hen maken, je leert ze 'hoe iets te doen'.

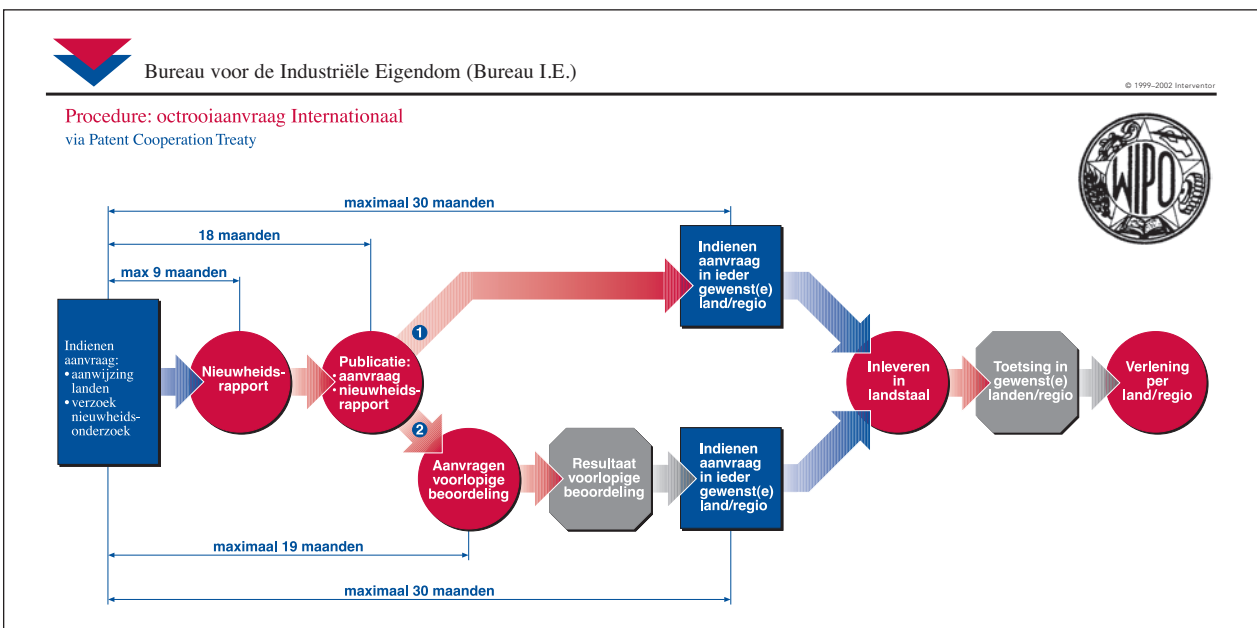
Hoe kwam u in aanraking met het vakgebied Human Factors/Ergonomie?

Ergonomie maakte deel uit van het studieprogramma van de (toen nog Tussen-) Afdeling der Industriële Vormgeving aan de Technische Hogeschool Delft. Ik heb het geleerd bij prof.dr. Hans Dirken.

Brigit Loggem gaf aan dat u visuele instructies maakt. Wat is de relatie tussen Human Factors en uw werk?

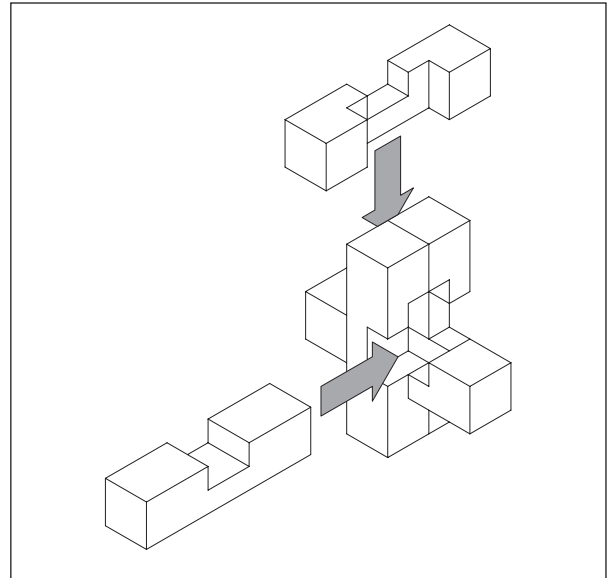
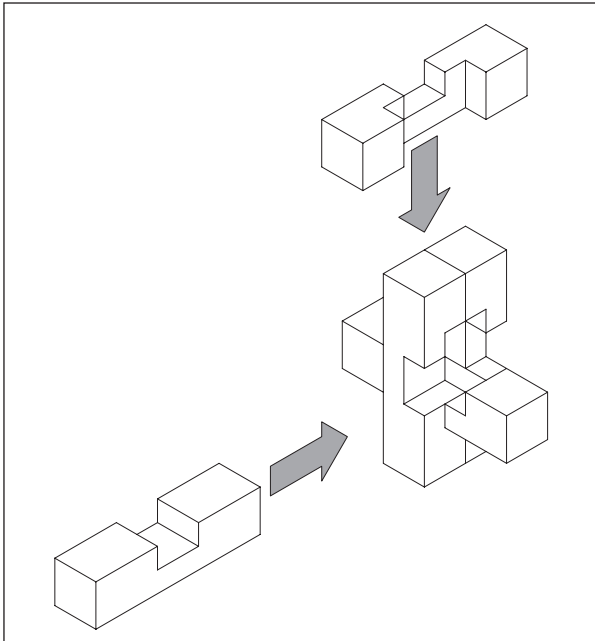
Twee voorbeelden.

1. Voor het boek 'Octrooien!' vertaalde ik de juridische tekst uit de Octrooiwet naar begrijpelijke, gewone mensentaal. Maar ik verbeeldde de juridische procedures ook door middel van illustraties in de

Afbeelding 1. Procedure octrooiaanvraag Internationaal via Patent Cooperation Treaty.

‘Door het afbeelden van bijvoorbeeld een ‘iconische’ hand die een gereedschap vasthoudt, kan een gebruiker de uit te voeren handeling aan zichzelf relateren’

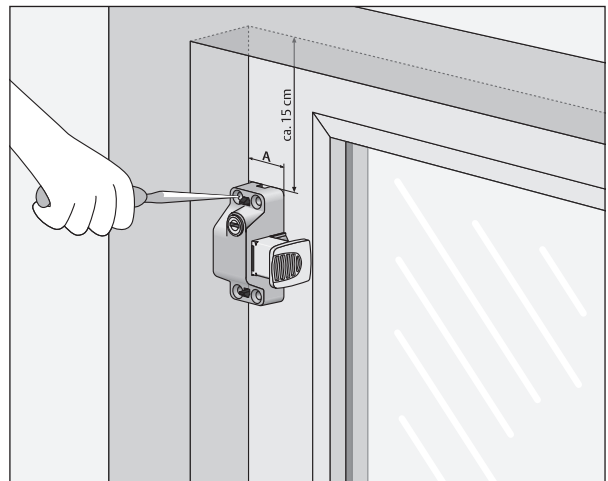
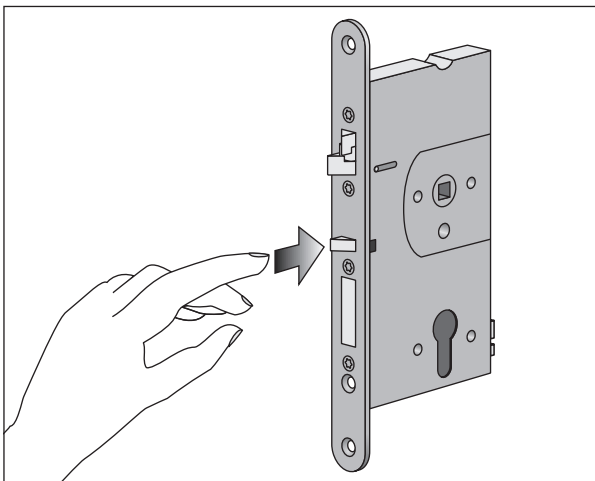
Afbeelding 2a, 2b. Geeft een pijl een richting of een positie aan? Of beide?

vorm van *flow charts*. Zo werd tekst tevens beeld. Dit helpt de gebruiker (student) bij het begrip van octrooi-procedures door de ontwikkeling van een ‘mentaal model’ – dat niet alleen uit tekst, maar ook uit beeld bestaat. Bovendien gaf dit me de mogelijkheid om ook de factor tijd (die bij deze procedures een belangrijke rol speelt) af te beelden.

benut de wisselwerking tussen beide en kies de optimale vorm (= mix van tekst en beeld) om de gebruiker te ondersteunen bij zijn doel: het leren gebruiken van een product. Het is een vak dat oog voor detail vraagt. Een pijl kan net wel of net niet duidelijk maken of X voor of achter Y moet worden gemonteerd. Goede oplossingen zijn vaak subtiel.

2. Bij het ontwerp van gebruiksaanwijzingen heb ik altijd de keuze om iets uit te leggen door tekst en/of beeld, omdat ik de creatie van beide beheers. Ik

Door het afbeelden van een hand (of bijvoorbeeld een ‘iconische’ hand die een gereedschap vasthoudt) kan een gebruiker de uit te voeren handeling aan zichzelf

Afbeelding 3a, 3b. Relatie mens-product-handeling.

relateren. Dat helpt om een abstracte situatie in één keer concreet en daardoor duidelijk te maken.

Op welk project bent u het meest trots?

Eén van de meest interessante/leuke dingen die heb ik gedaan, was het schrijven van columns in de vorm van brieven aan 'Lieve Rita', voor Tekstblad – tijdschrift over tekst en communicatie. Ik beschouwde in deze artikelen op mild-ironische wijze de 'gebruiksaanwijzingen' die we iedere dag in het publieke domein tegenkomen: de gepictogrammeerde borden die altijd het beste met ons voor hebben maar even zo vaak in het tegendeel van zichzelf verkeren.

Welke tip heeft u voor Human Factors NL Vereniging voor Ergonomie om meer naamsbekendheid te genereren?

We komen natuurlijk al om in de keurmerken, maar vooruit: hierbij het ontwerpvoorstel voor het stempel 'Goedgekeurd door Human Factors NL Vereniging voor Ergonomie'. ☺

Afbeelding 4. Stempel 'Goed Gekeurd'.

Wat is uw grootste ergeRnomie?

Websites waar je tussen de tientallen links, vaak gecamoufleerd als illustraties, moet zoeken naar enkel die éne die je nodig hebt: 'log in' – die dan weer net niet een illustratie is, maar een tekstje in een 8-punts letter.

Graag een reactie op de volgende stelling uit de vorige 'Ergonomiekaart' van Birgit Loggem: 'Als mensen iets niet kunnen gebruiken, kun je het net zo goed niet maken – dan kun je je tijd beter besteden in een prettig klimaat ergens bij een zwembad, met een smakelijk drankje bij de hand!' Zo is 't maar nèt!

Met de rubriek 'Ergonomiekaart van Nederland' willen we de breedte van het werkveld Human Factors/Ergonomie laten zien. Wie zou de volgende kandidaat moeten zijn voor deze rubriek en waarom?

Bastiaen Bot, grafisch ontwerper onder de naam 'trossenlos grafische communicatie'. Naast puur grafisch werk past hij zijn expertise nu ook toe op het gebied van bewegwijzering – alias 'wayfinding' zoals dat tegenwoordig ook wel wordt genoemd.

Welke stelling geeft u mee aan de volgende kandidaat voor de 'Ergonomiekaart'?

'Stel: u bent bereid om 40 uur te werken om het geld te verdienen om een-wat-ingewikkelder product te kopen, bijvoorbeeld een digitaal foto toestel. Mag ik dan verwachten dat u óók bereid bent om evenveel tijd (40 uur) te besteden om dat product te leren gebruiken/bedienen? Bijvoorbeeld door de gebruiksaanwijzing te lezen/bestuderen?'